

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2026/030/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Улаангом хот
2026 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,

Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь
Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn

Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn

Аудитор: Т.Золоо
Утас: 70453721, Цахим хаяг: Zoloot@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга	
1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	5-6
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	6-7
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	8-9
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	11-12
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	13-14
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА	14
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	14
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	15
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	15
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	16
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	16
3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт	17
3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл	17
3.5.3 Нэмэлт төсөв	17
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	18
4.1 Ерөнхий зүйл	18
4.2 Материаллаг байдал	18
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	18
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд	18
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	18
4.5.1 Завсрын аудитын талаар	18
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн	18
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	19
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	19

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>100,582,018.65</u>	<u>208,696,235.02</u>
33	АВЛАГА	18,193,675.00	18,630,091.37
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	350,903.00	787,319.37
335	Бусад авлага	17,842,772.00	17,842,772.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	7,513,795.00	7,513,795.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	10,328,977.00	10,328,977.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	82,388,343.65	190,066,143.65
354	Хангамжийн материал	78,391,010.65	186,068,810.65
35410	Бичиг хэргийн материал	341,500.00	-
35420	Аж ахуйн материал	30,480,044.25	47,049,544.25
35470	Бусад хангамжийн материал	47,569,466.40	139,019,266.40
35600	Мал амьтад	3,997,333.00	3,997,333.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>3,624,543,025.37</u>	<u>3,616,457,567.57</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,624,543,025.37	3,616,457,567.57
392	Биет хөрөнгө	3,565,966,858.86	3,554,899,901.07
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,315,673,847.42	2,354,273,847.42
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(386,757,426.71)	(430,308,097.39)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	359,621,056.00	326,874,698.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(101,855,065.12)	(84,331,586.42)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	157,216,701.80	168,961,263.93
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(84,953,063.76)	(73,185,084.79)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	94,735,030.00	95,858,880.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(48,410,716.25)	(47,317,703.10)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	931,055,661.00	931,055,661.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	582,760,482.50	582,867,482.50
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(253,119,648.02)	(269,849,460.08)
393	Биет бус хөрөнгө	58,576,166.51	61,557,666.50
39301	Програм хангамж	1,290,000.00	4,290,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(839,833.49)	(858,333.50)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	58,126,000.00	58,126,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>3,725,125,044.02</u>	<u>3,825,153,802.59</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>22,181,007.94</u>	<u>25,217,682.07</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	22,181,007.94	25,217,682.07
413	Өглөг	22,181,007.94	25,217,682.07
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	5,051,732.94	10,522,217.07
4136	Бусад өглөг	17,129,275.00	14,695,465.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	13,039,275.00	14,355,465.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	4,090,000.00	340,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>3,702,944,036.08</u>	<u>3,799,936,120.52</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,702,944,036.08	3,799,936,120.52

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	455,623,311.17	455,623,311.17
51101	Өмч: - төрийн	455,623,311.17	455,623,311.17
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,627,881,683.23	2,724,873,767.67
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	2,627,881,683.23	2,627,881,683.23
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	96,992,084.44
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	619,439,041.68	619,439,041.68
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,725,125,044.02	3,825,153,802.59

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,400,647,752.00	1,140,940,328.93
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	509,035,232.00	137,826,661.93
120	Нийтлэг татварын бус орлого	509,035,232.00	137,826,661.93
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	509,035,232.00	137,826,661.93
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	28,420,794.00	918,200.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	480,614,438.00	136,908,461.93
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	891,612,520.00	1,003,113,667.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	14,070,720.00	33,901,967.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	10,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,500,000.00	7,329,382.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	570,720.00	1,423,635.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	15,148,950.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	877,541,800.00	969,211,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	877,541,800.00	969,211,700.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,161,216,277.95	1,042,274,077.85
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,161,216,277.95	1,042,274,077.85
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,114,568,709.43	1,008,661,082.94
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	628,386,427.61	699,215,662.00
210101	Үндсэн цалин	397,828,901.50	429,240,962.60
210102	Нэмэгдэл	227,414,246.11	255,377,276.29
210104	Урамшуулал	-	14,597,423.11
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	76,947,600.00	86,997,221.47

210201	Тэтгэврийн даатгал	52,324,400.00	59,913,307.09
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,155,800.00	6,987,097.40
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,077,900.00	4,092,505.71
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,077,900.00	3,153,659.05
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,311,600.00	12,850,652.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	64,510,253.63	66,967,559.38
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,960,052.63	5,452,304.38
210302	Түлш, халаалт	60,550,201.00	60,675,600.00
210303	Цэвэр, бохир ус	-	839,655.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	29,322,970.00	39,250,365.00
210401	Бичиг хэрэг	6,073,100.00	19,502,855.00
210402	Тээвэр, шатахуун	17,023,180.00	11,560,310.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,232,500.00	2,590,100.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,994,190.00	5,597,100.00
2105	Нормативт зардал	2,980,000.00	1,390,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,980,000.00	1,390,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,660,000.00	5,440,220.00
210604	Урсгал засвар	4,660,000.00	5,440,220.00
2107	Томилолт, зочны зардал	10,968,000.00	13,040,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,968,000.00	13,040,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,360,269.12	2,041,252.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	160,000.00	403,200.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	63,750.00	141,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	398,188.12	179,180.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	51,200.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	787,200.00	451,000.00
210807	Газрын төлбөр	523,240.00	722,972.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	294,433,189.07	94,318,803.09
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	73,601,618.50	29,438,050.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	100,000.00	2,750,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	220,731,570.57	62,130,753.09
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	46,647,568.52	33,612,994.91
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,694,623.00	400,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	45,600.00	400,000.00

2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	10,952,945.52	33,212,994.91
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,952,945.52	33,212,994.91
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	239,431,474.05	98,666,251.08
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	-	1,674,166.64
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал		1,674,166.64
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-	(1,674,166.64)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	239,431,474.05	96,992,084.44

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	920,033,314.00	1,004,031,867.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	28,420,794.00	918,200.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	28,420,794.00	918,200.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	28,420,794.00	918,200.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	28,420,794.00	918,200.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	891,612,520.00	1,003,113,667.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	14,070,720.00	33,901,967.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	10,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,500,000.00	7,329,382.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	570,720.00	1,423,635.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	15,148,950.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	877,541,800.00	969,211,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	877,541,800.00	969,211,700.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	916,063,914.00	999,542,867.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	916,063,914.00	999,542,867.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	868,463,945.48	965,679,872.09
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	614,720,307.23	695,553,256.91
210101	Үндсэн цалин	382,700,281.12	447,287,142.33
210102	Нэмэгдэл	228,876,746.11	248,266,114.58
210105	Гэрээт ажлын хөлс	3,143,280.00	-
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	76,947,600.00	85,744,998.80
210201	Тэтгэврийн даатгал	52,324,400.00	59,493,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,155,800.00	6,562,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,077,900.00	3,281,599.80
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,077,900.00	3,281,599.80
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,311,600.00	13,125,799.20
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	64,510,253.63	70,312,634.38
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,960,052.63	9,247,379.38
210302	Түлш, халаалт	60,550,201.00	60,225,600.00

210303	Цэвэр, бохир ус	-	839,655.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,260,800.00	30,456,720.00
210401	Бичиг хэрэг	6,628,540.00	7,481,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	13,593,660.00	12,783,720.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,381,100.00	5,591,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	500,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,157,500.00	4,600,500.00
2105	Нормативт зардал	3,010,000.00	1,949,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,010,000.00	1,949,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,030,600.00	6,701,100.00
210602	Тавилга	30,600.00	-
210604	Урсгал засвар	4,000,000.00	6,701,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,920,000.00	16,790,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,920,000.00	16,790,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,559,769.12	2,041,252.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	397,691.00	3,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	160,000.00	400,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	113,250.00	241,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	398,428.12	389,952.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	51,200.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	916,200.00	451,000.00
210807	Газрын төлбөр	523,000.00	412,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	70,504,615.50	56,130,510.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	68,454,615.50	51,205,910.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,050,000.00	4,924,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	47,599,968.52	33,862,994.91
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	36,647,023.00	650,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	35,649,023.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	998,000.00	650,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	10,952,945.52	33,212,994.91
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,952,945.52	33,212,994.91
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	3,969,400.00	4,489,000.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	3,969,400.00	4,489,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	3,969,400.00	4,489,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	3,969,400.00	4,489,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	3,969,400.00	4,489,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(3,969,400.00)	(4,489,000.00)

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2024 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	455,623,311.17	619,439,041.68	2,388,450,209.18	3,463,512,562.03
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	455,623,311.17	619,439,041.68	2,388,450,209.18	3,463,512,562.03
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	239,431,474.05	239,431,474.05
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	455,623,311.17	619,439,041.68	2,627,881,683.23	3,702,944,036.08
D01	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	455,623,311.17	619,439,041.68	2,627,881,683.23	3,702,944,036.08
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	455,623,311.17	619,439,041.68	2,627,881,683.23	3,702,944,036.08
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	96,992,084.44	96,992,084.44
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	455,623,311.17	619,439,041.68	2,724,873,767.67	3,799,936,120.52

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	979,054,900.00	942,973,222.09
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	979,054,900.00	942,973,222.09
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	977,554,900.00	942,323,222.09
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	709,491,700.00	695,553,256.91
210101	Үндсэн цалин	667,752,600.00	447,287,142.33
210102	Нэмэгдэл	0.00	248,266,114.58
210105	Гэрээт ажлын хөлс	41739100.00	0.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	85,745,000.00	85,744,998.80
210201	Тэтгэврийн даатгал	59,493,100.00	594,93,100.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,562,900.00	6,562,900.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,281,600.00	3,281,599.80
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,281,600.00	3,281,599.80

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,125,800.00	13,125,799.20
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	74,920,700.00	70,312,634.38
210301	Гэрэл, цахилгаан	25,343,600.00	9,247,379.38
210302	Түлш, халаалт	49,469,300.00	60,225,600.00
210303	Цэвэр, бохир ус	107,800.00	839,655.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	34,594,400.00	28,988,070.00
210401	Бичиг хэрэг	7,913,300.00	7,358,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,028,600.00	11,438,070.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,944,900.00	5,591,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	225,000.00	-
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,482,600.00	4,600,500.00
2105	Нормативт зардал	1,949,400.00	1,949,400.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,949,400.00	1,949,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	8,190,500.00	8,190,100.00
210604	Урсгал засвар	8,190,500.00	8,190,100.00
2107	Томилолт, зочны зардал	17,296,200.00	16,790,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	17,296,200.00	16,790,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	7,257,700.00	5,041,252.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,102,200.00	3,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400,000.00	400,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	267,000.00	241,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	514,300.00	389,952.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	176,000.00	143,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,100,000.00	3,451,000.00
210807	Газрын төлбөр	698,200.00	412,200.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	38,109,300.00	29,753,510.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	34,543,900.00	26,828,910.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,565,400.00	2,924,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,500,000.00	650,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1,500,000.00	650,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,500,000.00	650,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	979,054,900.00	942,973,222.09
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	977,554,900.00	942,973,222.09
132001	Орон нутгийн төсвөөс	977,554,900.00	942,973,222.09
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	1,500,000.00	-
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,500,000.00	-
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	28.00	28.00
620001	Удирдах ажилтан	7.00	7.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11.00	11.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	5.00	5.00
620004	Гэрээт ажилтан	5.00	5.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлтийн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	27,845,650.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	27,845,650.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	27,845,650.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,468,650.00
210401	Бичиг хэрэг	123,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,345,650.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,377,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,377,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,000,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	27,845,650.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	27,845,650.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	10,000,000.00
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,273,065.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,423,635.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	15,148,950.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Орон нутгийн удирдлагыг мэдээлэл, бодлогын удирдамжаар ханган хууль тогтоомж, хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг зохицуулан сумын эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийг хангаж, төрийн үйлчилгээг иргэдэд ил тод нээлттэй, чанар, хүртээмжтэй хүргэх зорилготой байгууллага юм.

Тамгын газрын чиг үүргийн хувьд орон нутагт төрийн захиргааны удирдлага, төлөвлөлт санхүү, эдийн засгийн бодлого, нийгмийн бодлогын асуудлыг хариуцан төрийн хууль тогтоомжийг иргэдэд сурталчлах, түүний хэрэгжилтийг хангуулах төрөөс иргэдэд үзүүлэх үйлчилгээг хуулийн дагуу түргэн шуурхай, чанартай хүргэх, иргэдийн ажиллаж амьдрах таатай орчин бүрдүүлэхэд гол анхаарал хандуулан ажиллаж байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын удирдлага төсвийн шууд захирагчийн хувьд дараах хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын хүрээнд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагааг явуулж байна. Үүнд:

- Төсвийн тухай хууль
- Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль
- Шилэн дансны тухай хууль

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- ✓ Хөдөлмөр, нийгмийн түншлэлийн гурван талт үндэсний хорооны 2024 оны 10 дугаар сарын 7-ны 3 дугаар тогтоолоор улсын хэмжээнд мөрдөх хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг 2025 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн сард 792.0 мянган төгрөгөөр шинэчлэн тогтоосон.
- ✓ Төрийн албаны тухай хуульд - 2023 оны 01 дүгээр сарын 06-ны өдөр, 05 дугаар сарын 04-ний өдөр, 06 дугаар сарын 16-ны өдөр, 07 дугаар сарын 07-ны өдөр, 11 дүгээр сарын 10-ны өдөр, 12 дугаар сарын 07-ны өдөр, 2025 оны 07 дугаар сарын 09-ний өдөр,
- ✓ Засгийн газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 25-ны өдрийн 238 дугаар тогтоолоор Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоосон.
- ✓ Сангийн сайдын 2025 оны 01 дүгээр сарын 05-ны өдрийн А/3 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"
- ✓ Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд - 2022 оны 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр, 2024 оны 06 дугаар сарын 16-ны өдөр, 07 дугаар сарын 07-ны өдөр, 2024 оны 12 дугаар сарын 12-ны өдөр,

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна. Төсвийн ерөнхийлөн захирагчаас эрсдэлд суурилсан дотоод аудит хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэль сууриар хөтөлсөн байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг Сангийн яамнаас авч хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын шинэчлэлт, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцтэй байгаа эсэхийг судалж үзэхэд шинээр батлагдсан бодлого, журамд нийцсэн байна.

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн "Acolous" программ хангамж ашигладаг байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Увс аймгийн Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2025 оны А/03 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант оны санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 97,454.3 мянган төгрөгөөр буюу 2.5 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	/мянган төгрөгөөр/	
		Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.0		
Авлага	18,193.7	18,630.1	436.4
Бараа материал	82,388.3	190,066.1	107,677.8
Үндсэн хөрөнгө	3,624,543.0	3,616,457.6	-8,085.4
Нийт хөрөнгө	3,725,125.0	3,825,153.8	100,028.8
Өр төлбөр	22,181.0	25,217.7	3,036.7
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	3,702,944.0	3,799,936.1	96,992.1
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	3,725,125.0	3,825,153.8	100,028.8

Тайлант оны эхэнд болон эцэст мөнгөн хөрөнгийн данс үлдэгдэлгүй байна.

Авлагын дансны үлдэгдэл 18,630.1 мянган төгрөг болж 436.4 мянган төгрөгөөр буурсан нь хүн амын орлогын албан татварын авлагыг суутган тооцсонтой холбоотой байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 190,066.1 мянган төгрөг болж 107,677.8 мянган төгрөг болж өссөн нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бусад хангамжийн материалыг данс бүртгэлд тусгасантай холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 3,616,457.6 мянган төгрөг болж 8,085.4 мянган төгрөгөөр буурсан нь төсвийн хөрөнгөөр 4,489.0 мянган төгрөгөөр бусад үндсэн хөрөнгө, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 76,745.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө хүлээн авч данс бүртгэлд тусгаж, тайлан онд 62,130.7 мянган төгрөгийн хуримтлагдсан элэгдэл тооцсонтой холбоотой байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 25,217.7 мянган төгрөг болж 3,036.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь урсгалын зардлын санхүүжилт дутуу ирснээс шалтгаалсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 3,799,936.1 мянган төгрөг болж 96,992.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүнгээс шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2025 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 1,120,031.9 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 1,120,031.9 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг 140,977.0 мянган төгрөгөөр бууруулж 982,240.6 мянган төгрөгөөр тодотгосон байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 942,973.2 мянган төгрөг буюу 96.3 хувийг үйл ажиллагаанд зарцуулсан байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/					
д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсны байгууллага : 70106/80101 Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	637,711.6	616,599.3	12653.4	97.9
2	70106/80106 Баг хорооны ҮА зардал	167,557.6	167,091.4	100	99.9
3	70106/80111 Төрийн өмчийн барилгын тогтмол зардал	81,324.5	76,815.4	4509.0	94.4
4	70106/80112 Нийтлэг үйлчилгээний зардал	55,792.3	55,088.1	704.1	98.7
5	70106/80205 Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	400.0	0	400.0	0.0
6	70106/80802 Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж зардал	1500.0	650.0	850.0	76.4
7	70106/81102-Орон нутгийн нөөц хөрөнгийн зардал	27,699.2	21,228.9	6470.2	76.6
8	70106/81507-Мал тооллогын зардал :	900.0	0.0	900.0	0.0
9	70106/82212-Хур.Хог хаягдал,орчны бохирдлын зардал	225.0	0.0	225.0	0.0
10	70106/82801-Улсын их баяр наадмын зардал	5,000.0	5,000.0	0.0	100.0
11	70106/81701-байгаль орчин хамгаалах нөхөн сэргээх зардал	344.7	0.0	344.7	0.0
12	70106/81549-Ахмад настны хөгжил хамгаалал зардал	600.0	600.0	0.0	100.0

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

Аудитын ерөнхий чиглэлийн судалгааны дүн

Программын судалгааг хүснэгтээр харуулахад дараах байдалтай байна.

/мянган төгрөгөөр/				
Д/Д	Программ, лиценз нийлүүлсэн байгууллагын нэр	Санхүүгийн тайланд бүртгэлтэй эсэх /тийм, үгүй/	Зориулалт	Тайланд онд гэрээний дагуу төлсөн төлбөр
1	Санхүүгийн тооцоолох групп	үгүй	санхүүгийн тайлан гаргах программ	250.0
2	ЛҮЭ ХХК	тийм	санхүүгийн тайлан гаргах программ	150.0
3	Санхүүгийн тооцоолох групп	тийм	санхүүжилт, залруулга хийх программ	300.0
4	CTSystemХХК	тийм	санхүүгийн тайлан гаргах программ	3,000.0
Нийт дүн				18,779.4

Унаа, хоол, сургалт семинарын орон тооны судалгааг хүснэгтээр харуулбал:

/мянган төгрөг/					
№	Үзүүлэлт	Төсөвлөсөн	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Тайлбар
1	Унаа, хоолны зардал	0.00	0.00	0.00	Хоолны зардал олгодоггүй.
2	Сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөний зардал	0.00	0.00	0.00	Сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөний зардал гараагүй
3	Гадаад томилолт, арга хэмжээ	0.00	0.00	0.00	Гадаад томилолт, арга хэмжээ зардал гараагүй байна.
4	Төрд учирсан хохирлыг барагдуулахтай холбоотой зардал	0.00	0.00	0.00	Төрд учирсан хохирлыг барагдуулахтай холбоотой зардал гараагүй байна.
5	Орон тоо	28	28	0.00	Бүтэц орон тоонд өөрчлөлт ороогүй байна.
7	Хэвлэл мэдээлэл	0.00	0.00	0.00	Хэвлэл мэдээлэлтэй холбоотой зардал гараагүй байна.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө 1,423.6 мянга, ЗГНХ, Засаг даргын нөөц хөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө 7,329.4 мянга, Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 15,148.9 мянга, Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус хуулийн этгээдээс авсан хандив, тусламж 10,000.0 мянга, нийт 33,901.9 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлсэн байна. Үүнээс: Бараа үйлчилгээний бусад зардалд 24,500 мянга, сургалтын зардалд 2,000.0 мянга, тээвэр шатахуунд 1,345.6 мянган төгрөгийг зарцуулж 6,056.3 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.5.3 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газар тайлант онд хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөр байхгүй байна.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газар нь 4,489.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө худалдан авч данс бүртгэлд тусгажээ. Мөн түлш, шатах тослох материал 12,783.7 мянга, бичиг хэрэг 7,481.2 мянга, аж ахуйн материал 25,974.2 мянга, хүнсний материал 10,772.9 мянга, сэлбэг хэрэгсэл 4,205.5 мянга, бусад хангамжийн материал 10,207.7 мянга, нийт 75,914.2 мянган төгрөгөөр худалдан авсан байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Т.Золоо гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2026 оны 01 дүгээр сарын 21-ний өдрийн 01/02 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “Дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 1,161,216.3 мянган төгрөгийн 1.0 хувиар буюу 11,612.2 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 9,289.7 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн.

Гүйцэтгэлийн шатанд материаллаг байдлыг 2025 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 1,042,274.1 мянган төгрөгийн 1.0 хувиар буюу 10,422.7 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 8,338.1 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын тухайн хуульд хамаарах зүйл заалтын хүрээнд горим сорил хэрэгжүүлсэн. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил гараагүй.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Төсвийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.2 дахь хэсэгт “Хуульд өөрөөр заагаагүй бол зөвхөн доор дурдсан нийгмийн үйлчилгээ үзүүлдэг төсвийн байгууллага энэ хуульд заасан журмын дагуу хандив, тусламж авч болно”, 25.2.1 дэх заалтад “Эмнэлгийн үйлчилгээ”, 25.2.2 дахь заалтад “Бүх шатны боловсролын үйлчилгээ”, 25.2.3 дахь заалтад “Соёлын үйлчилгээ”, 25.2.4 дэх заалтад “Хууль зүйн туслалцааг үнэ төлбөргүй үзүүлэх” гэж заасныг зөрчин аж ахуйн нэгж байгууллага, иргэдээс Увс аймгийн 100 жилийн ойн хандивын 62,500.0 мянган төгрөгийн хандивыг Засаг даргын тамгын газрын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар дамжуулан авсан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 183 мэдээллээс хугацаандаа оруулсан 177, хугацаа хоцроосон 2, хугацаа болоогүй 4 мэдээлэл байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Төрийн аудитын байгууллагаас 2025-2025 онд гүйцэтгэх санхүүгийн тайлангийн аудитаар баримтлах ерөнхий чиглэлд тусгагдсан болон бусад хууль тогтоомжтой холбоотой хэрэгжүүлсэн горим сорилын хүрээнд дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Аж ахуйн нэгж байгууллага, иргэдээс Увс аймгийн 100 жилийн ойн хандивын 62,500.0 мянган төгрөгийн хандивыг Засаг даргын тамгын газрын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар дамжуулан авсан байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийсэн бөгөөд аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар тайлангаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага					
Зөвлөмж					
Нийт дүн					

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Өлгий сумын Засаг даргын Тамгын газар нь тайлант онд төрийн захиргааны албан тушаал эрхэлдэг 1 албан хаагчид нийт мэргэшлийн зэргийн нэмэгдэл олгосон нь Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1 дэх хэсэгт “Төрийн албан хаагчид хууль болон албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс олгоно”, 57.2 дахь хэсэгт “Төрийн албан хаагчийн цалин хөлс нь”, 57.2.2 дахь заалтад “захиргааны албан тушаал эрхэлдэг төрийн албан хаагчийн хувьд албан тушаалын цалин болон төрийн алба хаасан хугацааны, цолны, зэрэг дэвийн, докторын зэргийн нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлснөөс” гэж заасантай нийцэхгүй байгаа тул Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн тайланд анхаарч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 301,931.5 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 239,431.5 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 62,500.0 мянган төгрөгийн зөрчилд зөвлөмж өглөө.

Залруулсан алдаа:

Өлгий сумын Засаг даргын тамгын газар нь санхүүгийн байдлын тайланд тайлант үеийн үр дүнг 239,431.5 мянган төгрөгийн илүү тайлагнасан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсэгт “Байгууллага нягтлан бодох бүртгэлийн дараах зарчмыг баримтална”, 5.1.4 дэх хэсэгт “Үнэн зөв байх”, 14.4 дэх заалт “Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлийг заавал бүртгэнэ”, 14.4.2 дахь заалт “Бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага”, 14.4.6 дахь заалт “Бүх зардал” гэж заасантай нийцэхгүй, Иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байсан тул залруулга хийлгэлээ.

5.1 Зөвлөмж

Мөнгөн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

1. Илрүүлэлт

Аж ахуйн нэгж байгууллага, иргэдээс Увс аймгийн 100 жилийн ойн хандивын 62,500.0 мянган төгрөгийн хандивыг Засаг даргын тамгын газрын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар дамжуулан авсан байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Төсвийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйлийн 25.2 дахь хэсэгт “Хуульд өөрөөр заагаагүй бол зөвхөн доор дурдсан нийгмийн үйлчилгээ үзүүлдэг төсвийн байгууллага энэ хуульд заасан журмын дагуу хандив, тусламж авч болно”, 25.2.1 дэх заалтад “Эмнэлгийн үйлчилгээ”, 25.2.2 дахь заалтад “Бүх шатны боловсролын үйлчилгээ”, 25.2.3 дахь заалтад “Соёлын үйлчилгээ”, 25.2.4 дэх заалтад “Хууль зүйн туслалцааг үнэ төлбөргүй үзүүлэх”, 25.7 дахь хэсэгт “Тусламж,

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
хандивыг Засаг даргын тамгын газрын нэмэлт санхүүжилтийн дансаар дамжуулан авсан байна.	1	62,500.0					1	62,500.0
Нийт дүн	1	62,500.0					1	62,500.0

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР

/М.БАТСУУРЫ/

/М.БАТ-АМГАЛАН/

/Г.ЗОЛОО/

2026 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдөр